

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

13 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział I Cywilny w składzie

Przewodniczący: Sędzia (del.) Anna Lipińska

Protokolant: Sekretarz sąd. Ryszard Lewandowski

po rozpoznaniu 13 maja 2022 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. N.

przeciwko Telewizji (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ochronę dóbr osobistych

I. nakazuje pozwanej Telewizji (...) Spółce Akcyjnej w W. zaprzestania dalszego rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie, w tym we wszelkich mediach, a także na łamach portali internetowych wydawanych lub administrowanych przez Telewizję (...) S.A. nieprawdziwych informacji na temat powoda M. N., że jako prowadzący audycję (...) Radia S.A. uzyskiwał w związku z manipulacjami w zakresie wyników notowania audycji korzyści majątkowe,

II. nakazuje pozwanej Telewizji (...) Spółce Akcyjnej w W. usunięcie z publicznie dostępnych miejsc w Internecie w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku, artykułu: „(...)” dostępnego pod adresem internetowym: (...) (...) (dostęp z 22.06.2020 r.)

III. zobowiązuje pozwaną Telewizję (...) Spółkę Akcyjną w W. do opublikowania na własny koszt w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku, na prowadzonej i administrowanej przez pozwaną stronie internetowej znajdującej się pod adresem: (...) (dalej „Portal”), na stronie głównej Portalu, w górnej części strony, bezpośrednio pod menu nawigacyjnym i główną ramką zawierającą nazwę ww. strony, w czarnej ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 750 pikseli x 350 pikseli, stanowiącej element stałej treści Portalu, ukazującej się każdorazowo przy wyświetleniu głównej strony Portalu, niezależnie od zastosowanej przeglądarki internetowej (tj. w taki sposób, aby zawartość nie była kategoryzowana jako reklamy, w szczególności przez oprogramowanie blokujące przekazy reklamowe), na białym tle, czarną czcionką Times New Roman 12 i z co najmniej pojedynczą interlinią, bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i powagę tekstu lub ograniczających możliwość zapoznania się z nim, oraz do utrzymywania w miejscu publikacji nieprzerwanie przez 30 (trzydzieści) dni od opublikowania – oświadczenia następującej treści:

„PRZEPROSINY

Telewizja (...) S.A. przeprasza za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji o rzekomych nieetycznych działaniach Pana M. N. w związku z prowadzeniem przez Niego audycji (...) Radia S.A. w latach ubiegłych.

Telewizja (...) S.A. oświadcza, że nie było żadnych podstaw faktycznych, by publikować takie informacje. Tym samym Telewizja (...) S.A. przeprasza za naruszenie dóbr osobistych Pana M. N., w tym w szczególności Jego dobrego imienia.

Powyższe przeprosiny zostały opublikowane w wyniku przegranego w tym zakresie procesu sądowego.

Telewizja (...) S.A.”;

IV. zobowiązuje pozwaną Telewizję (...) Spółkę Akcyjną w W. do jednokrotnego wyemitowania, bezpośrednio przed głównym wydaniem serwisu informacyjnego Serwis (...) na antenie programu telewizyjnego (...), między godziną 06:00 a 21:00, w dniu następującym bezpośrednio po uprawomocnieniu się wyroku – w taki sposób, aby oświadczenia nie oddzielały od samego programu żadne inne audycje, w tym sponsorskie i reklamowe – spotu zawierającego oświadczenie następującej treści:

„PRZEPROSINY

Telewizja (...) S.A. przeprasza za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji o rzekomych nieetycznych działaniach Pana M. N. w związku z prowadzeniem przez Niego audycji (...) Radia S.A. w latach ubiegłych.

Telewizja (...) S.A. oświadcza, że nie było żadnych podstaw faktycznych, by publikować takie informacje. Tym samym Telewizja (...) S.A. przeprasza za naruszenie dóbr osobistych Pana M. N., w tym w szczególności Jego dobrego imienia.

Powyższe przeprosiny zostały opublikowane w wyniku przegranego w tym zakresie procesu sądowego.

Telewizja (...) S.A.”

jako transmisję głosową polegającą na odczytaniu przez prowadzącego tego dnia program Serwis (...) lub, w razie niemożności realizacji przez niego tego obowiązku, przez Prezesa Zarządu (...) S.A., treści wskazanych wyżej przeprosin, w sposób płynny i zrozumiały, uwzględniający interpunkcję zawartą w tekście, na poziomie głośności odpowiadającym głośności poprzedzającej go audycji, a także poprzedzoną i zakończoną pięciosekundową ciszą, przy czym emisja przeprosin nie może być krótsza niż 1 minuta i 20 sekund, a podczas emisji głosowej transmitowany powinien być także nieprzerwanie obraz w postaci białej planszy zawierającej treść powyższych przeprosin zapisanych czarną pogrubioną czcionką w największym możliwym rozmiarze, który nie wpłynie negatywnie na możliwość zapoznania się z pełną treścią oświadczenia;

V.zasądza od Telewizji (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Fundacji (...) w W. (KRS (...)) 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 23 lipca 2020 r. do dnia zapłaty – w terminie 14 dniowym od uprawomocnienia się wyroku – jako zapłatę na wskazany cel społeczny za naruszenie dóbr osobistych w postaci czci oraz dobrego imienia powoda;

VI. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

VII.ustala, że powód M. N. wygrał proces w 78 %, a pozwana Telewizja (...) Spółka Akcyjna w W. w 22 % i w takiej proporcji strony ponoszą koszty postępowania, pozostawiając szczegółowe rozliczenie kosztów referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 431/21

UZASADNIENIE

Wyroku z 13 czerwca 2022 roku

Powód M. N. domagał się w pozwie skierowanym przeciwko Telewizji (...) S.A.:

I. nakazania pozwanej zaprzestania dalszego rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie, w tym we wszelkich mediach, a także na łamach portali internetowych wydawanych lub administrowanych przez Telewizję (...) S.A. nieprawdziwych informacji na temat powoda, iż jako prowadzący notowanie nr (...) audycji (...) Radia S.A., wyemitowanego 15 maja 2020 roku – dopuścił się manipulacji w zakresie wyników notowania oraz iż we wcześniejszych latach pracy jako prowadzący audycję (...) uzyskiwał w związku z podobnymi manipulacjami korzyści majątkowe;

II. zobowiązania pozwanej do usunięcia z publicznie dostępnych miejsc w Internecie – w terminie 1 dnia od uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie – materiałów, których publikacja doprowadziła do naruszenia dóbr osobistych powoda, tj.:

a) artykułów:

- pt. „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2022 roku),
- pt. „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2022 roku),
- pt. „(...)””, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku);
- pt. „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku),
- pt. „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku),
- pt. „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku),
- „(...)”, dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku),

b) materiału wideo pt. „(...)” dostępnego pod adresem internetowym: (...) (dostęp z 22 czerwca 2020 roku);

III. zobowiązania pozwanej do opublikowania na własny koszt w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie na prowadzonej i administrowanej przez pozwaną stronie internetowej znajdującej się pod adresem: (...) (dostęp z 30 czerwca 2020 roku), na stronie głównej portalu, w górnej części strony, bezpośrednio pod menu nawigacyjnym i główną ramką zawierającą nazwę tejże strony, w czarnej ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 750 pikseli x 350 pikseli, stanowiącej element stałej treści portalu niezależnie od zastosowanej przeglądarki internetowej (tj. w taki sposób, aby zawartość nie była kategoryzowana jako reklamy, w szczególności przez oprogramowanie blokujące przekazy reklamowe), na białym tle, czarną czcionką Times New Roman 12 i z co najmniej pojedynczą interlinią (zgodnie z formatowaniem programu Microsoft Word), bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i powagę tekstu lub ograniczających możliwość zapoznania się z nim, oraz do utrzymywania w miejscu publikacji nieprzerwanie przez okres 30 dni od dnia opublikowania, oświadczenia o następującej treści:

„PRZEPROSINY

Telewizja (...) S.A. przeprasza za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji o rzekomych nieetycznych działaniach Pana M. N. w związku z prowadzeniem przez Niego audycji (...) Radia S.A. w latach ubiegłych.

Telewizja (...) S.A. ponadto przeprasza Pana M. N. za rozpowszechnianie nieprawdziwej i nieznajdującej poparcia w rzeczywistości informacji o rzekomych nieprawidłowościach dotyczących notowania nr (...) (...) z dnia 15 maja 2020 roku.

Telewizja (...) S.A. oświadcza, iż nie było żadnych podstaw faktycznych, by publikować takie informacje. Tym samym Telewizja (...) S.A. przeprasza za naruszenie dóbr osobistych Pana M. N., w tym w szczególności Jego dobrego imienia.

Niniejsze przeprosiny zostały opublikowane w wyniku przegranego procesu sądowego.

Telewizja (...) S.A.”;

IV. zobowiązania pozwanej do jednokrotnego wyemitowania, bezpośrednio przed głównym wydaniem serwisu informacyjnego (...) emitowanym codziennie o godzinie 19.30 na antenie programu telewizyjnego (...), w dniu następującym bezpośrednio po dniu uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie – w taki sposób, aby

oświadczenia nie oddzielały od samego programu żadne inne audycje, w tym sponsorskie i reklamowe – spotu zawierającego oświadczenie o następującej treści:

„PRZEPROSINY

Telewizja (...) S.A. przeprasza za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji o rzekomych nieetycznych działaniach Pana M. N. w związku z prowadzeniem przez Niego audycji (...) Radia S.A. w latach ubiegłych.

Telewizja (...) S.A. ponadto przeprasza Pana M. N. za rozpowszechnianie nieprawdziwej i nieznajdującej poparcia w rzeczywistości informacji o rzekomych nieprawidłowościach dotyczących notowania nr (...) (...) z dnia 15 maja 2020 roku.

Telewizja (...) S.A. oświadcza, iż nie było żadnych podstaw faktycznych, by publikować takie informacje. Tym samym Telewizja (...) S.A. przeprasza za naruszenie dóbr osobistych Pana M. N., w tym w szczególności Jego dobrego imienia.

Niniejsze przeprosiny zostały opublikowane w wyniku przegranego procesu sądowego.

Telewizja (...) S.A.”,

która to emisja powinna nastąpić jako transmisja głosowa polegająca na odczytaniu przez prowadzącego tego dnia program (...) lub, w razie niemożności realizacji przez niego tego obowiązku, przez Prezesa Zarządu (...) S.A., treści wskazanych wyżej przeprosin, w sposób płynny i zrozumiały, uwzględniający interpunkcję zawartą w tekście, na poziomie głośności odpowiadającym głośności poprzedzającej go audycji, a także powinna być poprzedzona i zakończona pięciosekundową ciszą, umożliwiającą słuchaczom jednoznaczne oddzielenie jej od innych elementów audycji, a sama emisja przeprosin nie może być krótsza niż 1 minuta i 20 sekund, a w czasie tejże emisji głosowej transmitowany powinien być także nieprzerwanie obraz w postaci białej planszy zawierającej treść powyższych przeprosin zapisanych czarną pogrubioną czcionką w największym możliwym rozmiarze, który nie wpłynie negatywnie na możliwość zapoznania się z pełną treścią oświadczenia, a jednocześnie zapewni największe możliwe wykorzystanie tej planszy;

V. zobowiązania pozwanej do jednokrotnego wyemitowania, bezpośrednio przed głównym wydaniem serwisu informacyjnego Serwis (...) na antenie programu telewizyjnego (...), między godziną 6.00 a 21.00, w dniu następującym bezpośrednio po dniu uprawomocnienia się wyroku w niniejszej sprawie – w taki sposób, aby oświadczenia nie oddzielały od samego programu żadne inne audycje, w tym sponsorskie i reklamowe – spotu zawierającego oświadczenie o następującej treści:

„PRZEPROSINY

Telewizja (...) S.A. przeprasza za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji o rzekomych nieetycznych działaniach Pana M. N. w związku z prowadzeniem przez Niego audycji (...) Radia S.A. w latach ubiegłych.

Telewizja (...) S.A. ponadto przeprasza Pana M. N. za rozpowszechnianie nieprawdziwej i nieznajdującej poparcia w rzeczywistości informacji o rzekomych nieprawidłowościach dotyczących notowania nr (...) (...) z dnia 15 maja 2020 roku.

Telewizja (...) S.A. oświadcza, iż nie było żadnych podstaw faktycznych, by publikować takie informacje. Tym samym Telewizja (...) S.A. przeprasza za naruszenie dóbr osobistych Pana M. N., w tym w szczególności Jego dobrego imienia.

Niniejsze przeprosiny zostały opublikowane w wyniku przegranego procesu sądowego.

Telewizja (...) S.A.”,

która to emisja powinna nastąpić jako transmisja głosowa polegająca na odczytaniu przez prowadzącego tego dnia program Serwis (...) lub, w razie niemożności realizacji przez niego tego obowiązku, przez Prezesa Zarządu (...)

S.A., treści wskazanych wyżej przeprosin, w sposób płynny i zrozumiały, uwzględniający interpunkcję zawartą w tekście, na poziomie głośności odpowiadającym głośności poprzedzającej go audycji, a także powinna być poprzedzona i zakończona pięciosekundową ciszą, umożliwiającą słuchaczom jednoznaczne oddzielenie jej od innych elementów audycji, a sama emisja przeprosin nie może być krótsza niż 1 minuta i 20 sekund, a w czasie tejże emisji głosowej transmitowany powinien być także nieprzerwanie obraz w postaci białej planszy zawierającej treść powyższych przeprosin zapisanych czarną pogrubioną czcionką w największym możliwym rozmiarze, który nie wpłynie negatywnie na możliwość zapoznania się z pełną treścią oświadczenia, a jednocześnie zapewni największe możliwe wykorzystanie tej planszy;

VI. zasądzenia od pozwanej 10 000 zł – wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia niniejszego pozwu pozwanej do dnia zapłaty – na cel społeczny, tj. na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w W. (00-764) przy ul. (...), numer KRS (...), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, tytułem zapłaty na cel społeczny za naruszenie dóbr osobistych w postaci czci oraz dobrego imienia powoda.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu kosztów złożonego na rozprawie, a w razie jego nieprzedłożenia zasądzenie sześciokrotności stawki dla pełnomocnika według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu, powód wskazał na rozpowszechnianie przez pozwaną nieprawdziwych i naruszających jego dobra osobiste informacji, jakoby M. N. dokonał 15 maja 2020 roku manipulacji przy liczeniu głosów słuchaczy w notowaniu nr (...) audycji (...) i nieprawidłowo umieścił na pierwszym miejscu tego notowania utwór K. S. „(...)”. M. N. podniósł, że nieprawdziwy przekaz pozwanej informował odbiorców ponadto o rzekomych manipulacjach we wcześniejszych notowaniach (...), dokonywanych przez powoda po uprzednim otrzymaniu z tego tytułu korzyści majątkowych. Tym samym – jak twierdził powód – doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że w wydaniu (...) nr (...) doszło do nieprawidłowości związanych z liczeniem głosów słuchaczy na poszczególne piosenki – doszło do ingerencji w kolejność utworów. Nadto twierdzenie, jakoby pozwana w publikowanych artykułach prasowych naruszyła dobra osobiste powoda poprzez informacje o przyjmowaniu korzyści majątkowych za odpowiednie umieszczanie utworów na Liście Przebojów (...), jest nieprawdziwe – brak jest w nich bowiem autorskich treści, stanowią one jedynie przytoczenie wypowiedzi wymienionych w nich osób.

1. Ustalenia faktyczne:

Serwis internetowy (...) i kanał telewizyjny (...) należą do Telewizji (...) S.A.

(okoliczność bezsporna)

Na łamach serwisu (...) ukazało się siedem artykułów dotyczących M. N., następująco zatytułowanych (pisownia oryginalna, w nawiasach daty publikacji):

1. (...) (17 maja 2020 roku),
2. (...) (17 maja 2020 roku),
3. (...)” (17 maja 2020 roku),
4. (...) (17 maja 2020 roku),
5. (...) (18 maja 2020 roku),

6. (...) (19 maja 2020 roku),

7. (...) (20 maja 2020 roku).

(dowody: artykuły – k. 41-52)

Ponadto w serwisie opublikowano materiał wideo „Jak wyglądało liczenie głosów na Liście Przebojów (...)”

(dowód: nagranie fragmentu programu (...) – k. 74)

W artykule z 17 maja 2020 roku „(...)” zacytowano post opublikowany na (...) przez byłego muzyka T. P., działającego pod pseudonimem (...) B., w którym zamieszczona została informacja, że M. N. przyjmował korzyści majątkowe w zamian za umieszczenie danej piosenki na konkretnej pozycji Listy Przebojów (...) („brał w latach 90. (...) tys. zł za 3. miejsce na liście przebojów (...), „(...)”). W publikacji przytoczono również wpis opublikowany na portalu (...) z profilu artystycznego D. R., występującej jako D., w którym również odwołano się do praktyki przyjmowania przez stacje radiowe korzyści majątkowych w zamian za promocję konkretnych utworów.

(dowód: artykuł – k. 41-42v)

W artykule z 17 maja 2020 roku „(...)” przytoczono słowa T. K.: „To prowadzący tego dnia audycję zdecydował o przestawieniu piosenki (...), a piosenka wybrana przez słuchaczy z największą liczbą głosów spadła na miejsce szóste”.

(dowód: artykuł – k. 43-43v)

W artykule z 17 maja 2020 roku „(...)” portal informował o unieważnieniu notowania nr (...) Listy Przebojów (...) z uwagi na ingerencję w kolejność utworów.

(dowód: artykuł – k. 44-45)

W artykule z 17 maja 2020 roku „(...)” wskazano: „C. powiedział, że oczywiście poprosił o wyjaśnienia kierownictwo radia – Te wyjaśnienia są jednoznaczne – pokazują, że głosowanie na piosenki na liście przebojów w piątek, które to głosowanie prowadził pan M. N., zostało zmanipulowane i sfalszowane”.

(dowód: artykuł – k. 46-47v)

W artykule z 18 maja 2020 roku poinformowano, że B. G. – współpracownik M. N. – potwierdził, że skoro Lista Przebojów (...) nie ma regulaminu, to decyzję o tym, „na co można głosować, a na co nie można głosować”, podejmował M. N.. Liczba głosów oddawanych na poszczególne utwory zmieniana była po zakończeniu głosowania. Ręcznie eliminowane były głosy, co do których występowały wątpliwości – np. gdy było widać, że są generowane przez programy komputerowe.

(dowód: artykuł – k. 48-49v).

W artykule z 19 maja 2020 roku napisano: (...) Uzasadniając swoją decyzję stwierdził, że (...) można akceptować takiego sposobu zarządzania ludźmi i sposobu traktowania ludzi, tak jak M. N. (...). Sprawa ma związek ze sporem o notowania Listy Przebojów”. Ponadto wskazano, że utwór „(...)” wygrał ostatnie notowanie Listy Przebojów, jednak według prezesa (...) Radia (...) z danych zabezpieczonych przez system informatyczny wynika, że po automatycznym zliczeniu głosów utwór znalazł się na czwartym miejscu i awansował dopiero po ręcznym przeliczeniu i usunięciu głosów uznanych za wątpliwe przez asystenta M. N..

(dowód: artykuł – k. 50-50v)

W artykule z 20 maja 2020 roku wskazano: „(...)”. To kolejny dziennikarz, który odszedł z pracy w stacji po unieważnieniu notowań ostatniej Listy Przebojów M. N..”. Dodatkowo w publikacji poinformowano, że według prezesa

(...) Radia (...) z danych zabezpieczonych przez system informatyczny wynika, że po automatycznym zliczeniu głosów utwór znalazł się na czwartym miejscu i awansował dopiero po ręcznym przeliczeniu i usunięciu głosów uznanych za wątpliwe przez zespół redakcji kierowanej przez M. N..

(dowód: artykuł – k. 51-52)

W programie (...) emitowanym w (...) prowadzący M. R. (1) przekazał informacje, że w notowaniu nr (...) Listy Przebojów (...) nastąpiła manipulacja głosami, co zafalszowało jego wynik końcowy. W związku z tym unieważniono głosowanie. W programie przedstawiono list B. G., w którym zaprzeczył on, że doszło do złamania regulaminu listy, bo takiego regulaminu nie było i wskazał, że decyzje o tym, co pojawiała się na Liście podejmował jednoosobowo M. N.. Następnie prowadzący program przekazał opatrzoną swoim komentarzem informację, że po wątpliwej procedurze unieważniania głosów, na pierwsze miejsce Listy trafił utwór K. S. „(...)”. W programie przytoczono umieszczone na portalu (...) wypowiedzi D. R., a także T. B.. W programie zamieszczono także nagranie, na którym P. K. (2) stwierdza, że w 2014 roku jego singiel (...) został zdjęty z anteny Programu (...) przez ówczesną szefową, w związku z kandydowaniem przez muzyka na radnego we W.. Wideo stanowiące fragment programu zostało opublikowane w serwisie internetowym (...) wraz z artykułem z 18 maja 2020 roku „(...)”? M. R. (1) o LP3”.

(dowód: nagranie fragmentu programu (...) – k. 74)

Dziennikarze przygotowujący artykuły i program telewizyjny nie skontaktowali się przed publikacją z M. N.. Nie przysłano M. N. listy pytań. Nie potwierdzono prawdziwości informacji zawartych w przytaczanych postach zamieszczonych na (...). Oparto się na publikacjach innych mediów, zakładając, że informacje zostały już sprawdzone przez innych dziennikarzy. Post T. B. uznano za wiarygodny, ponieważ zyskał sporą popularność w Internecie, a wypowiedź byłego muzyka pokrywała się z treściami udostępnionymi przez D. R. na (...) i P. K. (2).

(dowody: zeznania świadka M. R. (1) – k. 203v-204v, zeznania świadka S. P. – k. 204v-205, zeznania świadka J. S. – k. 205-205v, zeznania świadka R. K. – k. 205v-206, zeznania powoda M. N. – k. 329v-330v)

Post zamieszczony na publicznym – artystycznym profilu facebookowym D. R. nie był jej autorstwa. Zamieścił go były gitarzysta zespołu piosenkarki. D. R. nie zna M. N. ani historii czy zasad prowadzenia Listy Przebojów (...).

(dowód: zeznania świadka D. R. – k. 293-294)

W ramach Listy Przebojów (...) nie było regulaminu głosowania. Mimo propozycji jego utworzenia, do sporządzenia regulaminu nie doszło.

(dowody: zeznania świadka K. K. (2) – k. 276v-277v, zeznania powoda M. N. – k. 329v-330v)

W notowaniach audycji Lista Przebojów (...) w niektórych przypadkach głosy słuchaczy nie były uwzględniane. Głosującego można było zablokować, przekierować do tzw. shadowbanu. Zespół (...), w skład którego wchodził M. N., H. W. i B. G., sprawdzał adresy mailowe/ numery telefonów głosujących i unieważniał uznane przez siebie za wątpliwe, podejrzane głosy. H. W. i B. G. byli podwładnymi M. N., który podejmował ostateczne decyzje. Zespół miał możliwość ręcznej ingerencji w pozycje na Liście Przebojów (...). Unieważnianie głosów opierało się na uznaniowości, brak było uregulowanych zasad, w oparciu o które głosy klasyfikowano jako „podejrzane”, wadliwe, podlegające unieważnieniu.

(dowody: zeznania świadka G. K. – k. 275v-276v, zeznania świadka K. K. (2) – k. 276v-277v, zeznania powoda M. N. – k. 329v-330v)

W notowaniu nr (...) Listy P. (...) utwór K. S. „(...)” został ręcznie przestawiony wskutek unieważnienia części głosów oddanych na utwory zajmujące w notowaniu wyższe pozycje. Fizycznie, modyfikacja została wprowadzona przez B. G.. Generalnie w (...) obowiązywała niepisana praktyka, że nowa piosenka, która nie była jeszcze prezentowana słuchaczom, trafiała najpierw do „poczekalni”, była przedstawiana słuchaczom i poddawana głosowaniu dopiero w

następnym wydaniu. Zdarzały się również i takie sytuacje, że konkretny utwór wygrywał notowanie Listy Przebojów (...) bez oczekiwania w „poczekalni”. Dotyczyło to wcześniej utworów takich wykonawców jak np. A.,R..

(dowód: zeznania świadka G. K. – k. 275v-276v, zeznania świadka K. K. (2) – k. 276v-277v, wyciąg z raportu – k. 308-324, zeznania powoda M. N. – k. 329v-330v)

M. N. jest jednym z najbardziej znanych dziennikarzy muzycznych. Zakończenie współpracy z Programem (...) stanowiło dla Niego traumatyczne wydarzenie. Współtworzył Listę Przebojów (...) od początku jej powstania, tj. od 1982 roku. Przez 40 lat M. N. budował swoją pozycję na rynku dziennikarzy muzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania w Programie (...). Zakończenie współpracy z (...) skutkowało negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi, w szczególności w zakresie kondycji psychicznej. M. N. zamknął się w sobie, odizolował od środowiska, intensywnie przeżywał wydarzenia związane z zakończeniem Listy Przebojów (...).

(dowód: zeznania powoda M. N. – k. 329v-330v)

W marcu 2020 roku (...) osiągnęło rekordowe miesięczne wyniki oglądalności – 6,5%. W kwietniu 2020 roku również osiągnęło wysokie wyniki oglądalności – 5,57%. W maju 2020 roku (...) zostało liderem kanałów informacyjnych, zdobywając średni dobowy udział w wysokości 5,28%.

(dowody: wydruki – k. 65-72)

2. Ocena dowodów

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dokumentów, przede wszystkim wydruków artykułów ze strony internetowej (...) ukazujących analizowane w sprawie publikacje. Sąd uznał przedłożone wydruki za wiarygodne, niebudzące wątpliwości, tym bardziej, że strona pozwana nie kwestionowała autentyczności opublikowanych na prowadzonym przez Telewizję (...) S.A. portalu (...) artykułów.

Sąd oparł się także na złożonych przez świadków zeznaniach, które okazały się co do zasady spójne, korespondowały ze sobą i z pozostałym materiałem dowodowym sprawy. Sąd uwzględnił zeznania przesłuchanych świadków.

Sąd nie przyznał wiary zeznaniom powoda M. N. jedynie w zakresie, w jakim stwierdził on, że nikt nie proponował wprowadzenia regulaminu Listy Przebojów (...). Twierdzenie to pozostaje bowiem w oczywistej sprzeczności z uznanymi za wiarygodne zeznaniami świadków i z doświadczeniem życiowym.

Sąd pominął dowód z zeznań świadków T. K., M. R. (2) i P. K. (2), ponieważ uprzednio na podstawie art. 242 k.p.c. oznaczył termin, po którego upływie dowód może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu. W ocenie sądu dalsze wzywanie świadków na rozprawę spowodowałoby zwłokę postępowania.

3. Ocena prawna

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Powód M. N. domagał się ochrony dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia, które w jego ocenie zostały naruszone poprzez opublikowanie na portalu (...) serii artykułów oraz programu telewizyjnego (...). Powód wskazał, że pozwana rozpowszechniła nieprawdziwe informacje na jego temat, przedstawiając jego osobę w negatywnym świetle i w konsekwencji naruszając starannie budowany przez M. N. wizerunek, wywołując tym samym krzywdę powoda. Kierowanie w stosunku do dziennikarza muzycznego tak poważnych zarzutów, zwłaszcza dotyczących przyjmowania korzyści materialnych za ustawianie Listy Przebojów (...) oraz pozostałych uchybień podczas wykonywania obowiązków zawodowych niewątpliwie stanowi naruszenie dóbr osobistych M. N..

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Katalog dóbr osobistych w polskim systemie prawnym pozostaje katalogiem otwartym, a w art. 23 k.c. przykładowo wskazano następujące dobra osobiste podlegające ochronie: zdrowie, wolność, cześć, swobodę

sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnicę korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą oraz racjonalizatorską.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c., aby można było mówić o naruszeniu dobra osobistego danego podmiotu, muszą łącznie wystąpić następujące przesłanki:

- istnieje dobro osobiste, którego ochrony domaga się powód,
- nastąpiło zagrożenie albo naruszenie tego dobra,
- zagrożenie albo naruszenie dobra było bezprawne.

W sprawie o ochronę dóbr osobistych na powódzie spoczywa ciężar wykazania, że doszło do naruszenia i jakich jego dóbr osobistych. Oceny naruszenia dóbr osobistych osoby fizycznej nie można oceniać z punktu widzenia subiektywnej miary wrażliwości. Naruszenie dóbr osobistych musi być obiektywne, samo zaś subiektywne przekonanie powoda nie ma znaczenia. Przy ocenie czy doszło do naruszenia czci lub godności osobistej miarodajny jest zatem osąd obiektywny, tj. przeciętego przedstawiciela społeczeństwa, funkcjonującego w danym środowisku, rozsądnie i uczciwie oceniającego kwestionowane przez powoda zachowania (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 listopada 2018 roku, sygn. VI ACa 197/13, LEX nr 2668820).

W art. 23 k.c. wprost przewidziano, że ochronie podlega cześć człowieka. W doktrynie przyjmuje się, że cześć człowieka obejmuje dwa aspekty: dobre imię (cześć zewnętrzna) i godność (cześć wewnętrzna). Ponadto w przepisach Konstytucji RP wskazano kolejne dobra osobiste, takie jak ochronę życia prywatnego, życia rodzinnego, czci, dobrego imienia oraz decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47). Kwestią wymagającą ustalenia w pierwszej kolejności było, czy doszło do naruszenia dobra osobistego powoda. Jak wyżej wskazano ocena w tym zakresie musi opierać się na kryteriach obiektywnych. I tak, zaakcentować warto, że naruszenie dobrego imienia polega na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. Szeroko pojmowane jest również pojęcie godności w kontekście ochrony dóbr osobistych. Godność osobistą rozumie się jako wewnętrzne przekonanie człowieka o swoim moralnym i etycznym nieposzlakowaniu oraz czci, jako wyrazu pozytywnego ustosunkowania się innych ludzi do wartości osobistej i społecznej określonej jednostki (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 31 marca 2007 roku, sygn. I CSK 292/06, LEX nr 308851).

Stosując zatem obiektywne kryteria oceny, uwzględniając odczucia ogółu, a nadto powszechnie przyjęte normy postępowania – stwierdzić trzeba, że umieszczenie w serwisie (...) .pl treści dotyczących M. N. w wymienionych artykułach niewątpliwie naruszyło jego dobra osobiste. Podkreślenia wymaga, że z powodem nikt z redakcji serwisu (...) się nie skontaktował. Dziennikarze powoływali się na udostępnioną przez inne media informację, że M. N. oświadczył, że nie będzie wypowiadał się na temat notowania nr (...) Listy Przebojów Programu (...). W związku z powyższym, po pierwszej nieskutecznej próbie kontaktu z M. N., zaniechano zweryfikowania upublicznionych w poście na (...) T. B. treści „u źródła”, tj. u M. N.. (...) i artykuły opublikowane przez (...) zostały rozpowszechnione bez możliwości ustosunkowania się do ich treści przez M. N.. (...) dotyczących przyjmowania przez powoda jako prowadzącego Listę Przebojów (...), w latach 90-tych korzyści majątkowych za ustawianie Listy, także nie poddano weryfikacji przed publikacją, nie umożliwiono M. N. odniesienia się do nich. Rzetelność i staranność dziennikarska, o której traktuje Prawo prasowe nie znalazła w tym przypadku miejsca. Wybrano metodę weryfikacji następczej, która miała pozwolić na ustalenie czy rzeczywiście w latach 90-tych M. N. przyjmował korzyści majątkowe za umieszczanie poszczególnych utworów na odpowiednich pozycjach Listy Przebojów (...). Weryfikacja następcza nie zdała jednak egzaminu. Sensacyjnych informacji nie potwierdzili również wnioskowani na te okoliczności przez stronę pozwaną – D. R. czy P. K. (2). Niemniej jednak, we wskazanych publikacjach, M. N. został przedstawiony jako osoba nieuczciwa i oszukująca słuchaczy, co niewątpliwie przyczyniło się do pogorszenia jego wizerunku w odbiorze publicznym.

W ocenie sądu w ustalonym stanie faktycznym uznać należało, że treść opublikowanych przez pozwaną artykułów niewątpliwie naruszyła dobra osobiste powoda w postaci dobrego imienia.

Ponownie powracając do analizy opublikowanych artykułów, podkreślić trzeba, że sposób ich zredagowania nakierowany był na wywołanie sensacji i maksymalne skoncentrowanie uwagi czytelników. Nadto pierwsza z publikacji zawierała niepotwierdzone informacje odnoszące się do rzekomego przyjmowania przez M. N. korzyści majątkowych za umieszczanie utworów na LP3. Nie można pominąć również aspektu dotyczącego ilości publikowanych treści, która była wyjątkowo wysoka – w ciągu czterech dni pozwana zamieściła aż siedem publikacji dotyczących powoda.

Wobec stwierdzenia, że pozwana bezprawnie naruszyła dobra osobiste powoda, należało poczynić rozważania na temat środków ochrony przewidzianych w razie takiego naruszenia. Zgodnie z dyspozycją art. 24 k.c. w razie dokonanego naruszenia można żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności aby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Jak wskazuje się w doktrynie, treść i forma oświadczenia w każdym wypadku będą zależę od rodzaju naruszonego dobra, okoliczności, w jakich do naruszenia doszło, formy, w jakiej tego dokonano oraz od skutków, jakie wywołało naruszenie dobra osobistego. Przy wyborze środka oraz formy, które mają służyć usunięciu skutków naruszenia dobra osobistego, sąd powinien mieć na względzie, by środek rzeczywiście przyniósł satysfakcję poszkodowanemu i dotarł do osób, które z wypowiedzią/publikacją naruszającą dobra osobiste się zapoznały. Przyjmuje się, że powinien istnieć związek pomiędzy stopniem intensywności i zasięgiem naruszenia dobra osobistego wywołanego działaniem pozwanego a orzeczonym sposobem usunięcia skutków owego naruszenia.

Powód domagał się ochrony swoich dóbr osobistych poprzez nakazanie pozwanej zaprzestania dalszego rozpowszechniania nieprawdziwych informacji, jakoby dopuścił się manipulacji w zakresie notowania nr (...) Listy Przebojów (...) oraz uzyskiwał w związku z podobnymi manipulacjami korzyści majątkowe i poprzez nakazanie jej usunięcia w całości opisanych powyżej artykułów oraz materiału wideo naruszających jego dobra osobiste.

Sąd uwzględnił żądania powoda odnośnie zarzutu uzyskiwania w związku z manipulacjami w zakresie wyników notowania audycji, korzyści majątkowych i usunięcia artykułu (...) „Nam tłumaczy dlaczego”. Sąd miał na uwadze, że ww. artykuł zawierał informacje o przyjmowaniu przez powoda korzyści majątkowych w zamian za umieszczanie utworów na Liście Przebojów (...), zaś pozwana prawdziwości tego twierdzenia nie udowodniła. Trzeba przy tym podkreślić, że ciężar obalenia ustawowego domniemania bezprawności działania naruszającego dobro osobiste powoda spoczywa na pozwanym (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 6 grudnia 2013 roku, VI ACa 618/13). Co więcej – nie sposób uznać, by dziennikarze zgromadzili materiał niezbędny do publikacji w sposób rzetelny, z należytą starannością, o czym była mowa powyżej. Porzucili starania o kontakt z powodem po pierwszej nieskutecznej próbie. Nie przesłali listy pytań. Nie zweryfikowali również źródła informacji przed publikacją, przy czym – jak wykazało postępowanie dowodowe – nawet treść przypisywanej D. R. wypowiedzi okazała się być nie jej wypowiedzią, ale postem współpracującego wcześniej z D. R. gitarzysty o pseudonimie artystycznym S..

Równocześnie sąd miał na względzie, że całkowite usunięcie publikacji z przestrzeni publicznej powinno być stosowane jedynie wyjątkowo, kiedy naruszane są w sposób rażący takie dobra osobiste jak cześć czy prawo do intymności. Zdaniem sądu wskazana publikacja naruszała dobra osobiste powoda w takim właśnie zakresie.

W odniesieniu do pozostałych publikacji żądanie usunięcia z przestrzeni internetowej nie podlegało uwzględnieniu. W toku postępowania wykazano bowiem, że rzeczywiście doszło do ingerencji w wyniki głosowania notowania nr (...). Sam powód zresztą przyznał, że wprowadzony system IT był wadliwy, w związku z czym weryfikował listę, wyłapując manipulacje i wadliwe głosy. Równocześnie miał świadomość, że w Zespole (...) jest „ostatnią instancją” decydującą o losie ww. wątpliwych, niewiarygodnych głosów. M. N. wypowiadał się o tym szczegółowo w swoich zeznaniach przed sądem. W konsekwencji należało uznać, że prawdziwość opublikowanych informacji (co do ingerencji w notowanie nr (...) Listy Przebojów (...), z przyczyn, o których mowa wyżej) wyłącza bezprawność naruszenia dóbr osobistych powoda.

Sąd uwzględnił żądanie powoda zamieszczenia przeprosin zarówno na stronie internetowej (...) jak i przed głównym wydaniem serwisu informacyjnego Serwis (...) w telewizji (...). W przekonaniu sądu umieszczenie przeprosin będzie stanowiło adekwatny sposób usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych M. N.. Z treścią oświadczenia będą także mogli zapoznać się odbiorcy portalu (...) .pl oraz telewizji (...), którzy znają analizowane w sprawie publikacje na temat M. N.. Orzeczona forma przeprosin ma zagwarantować, że oświadczenie będzie wyraźnie widoczne i łatwo dostępne dla wszystkich użytkowników portalu oraz zrozumiałe dla widzów kanału (...). Do naruszenia dóbr osobistych M. N. doszło w publikacji umieszczonej na portalu (...) .pl, zatem odpowiednią formą przeprosin będzie przede wszystkim umieszczenie oświadczenia na tymże właśnie portalu. Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania przeproszenia powoda przed głównym wydaniem serwisu (...), uznając je za zbyt daleko idące.

Mając na względzie powyższe, sąd orzekł jak w punkcie I, II, III, IV i VI sentencji wyroku.

W kwestii rozważań nad żądaniem zasądzenia 10 000 zł na cel społeczny, wskazać należy, że zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Sąd jest zatem uprawniony do zasądzenia zadośćuczynienia nie tylko na rzecz pokrzywdzonego naruszeniem dobra osobistego, ale także na wskazany przez niego cel społeczny, a wysokość kwoty zasądzanej na wskazany cel społeczny na podstawie powołanego przepisu ustalana jest w oparciu o takie same kryteria, jak wysokość zadośćuczynienia.

Przesłankami zasądzenia zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dobra osobistego są bezprawność i wina osoby odpowiedzialnej za naruszenie. Podstawową funkcją zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest funkcja kompensacyjna. Zadośćuczynienie ma wynagrodzić doznaną krzywdę, przy czym powinno uwzględniać wszystkie jej aspekty. Nie może przenosić znaczenia tylko symbolicznego, ale nie będąc odszkodowaniem, ma mieć odczuwalną wartość majątkową. Przy ocenie, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na względzie rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem (krzywda). Dla oceny tej nie jest też bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobra osobiste, cel, który zamierzała ona osiągnąć podejmując działanie naruszające dobra i korzyść majątkowa, jaką w związku z tym działaniem, uzyskała lub spodziewała się uzyskać (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 roku, sygn. I CSK 159/05, LEX nr 371773).

Jak już wskazano, pozwana naruszyła dobra osobiste M. N. w postaci czci i dobrego imienia, skutkiem czego były negatywne odczucia powoda, poczucie krzywdy, pogorszenie stanu psychicznego i zdrowia powoda, odizolowanie, przeżywanie osobistego w zasadzie dramatu. Następstwem publikacji było odejście przez M. N. z Programu (...). W konsekwencji utrata możliwości zarobkowych w wymiarze sprzed publikacji artykułów i utrata zaufania społecznego. Równocześnie podkreślić należy, że publikując rzeczony artykuły, pozwana kierowała się głównie zamiarem przyciągnięcia w ten sposób jak największej liczby czytelników. Działanie strony pozwanej, jak ustalono powyżej, było przy tym bezprawne, gdyż łączyło się z publikacją informacji nieprawdziwych. Powód oszacował swoją krzywdę na 10 000 zł. Pamiętać należy, że zadośćuczynienie ma stanowić dla pokrzywdzonego realną rekompensatę doznanego uszczerbku, a zatem dawać mu satysfakcję proporcjonalną do wcześniejszych negatywnych odczuć. Dla odpowiedzialnego za szkodę z kolei zadośćuczynienie ma stanowić swoistą sankcję, ekonomicznie odczuwalną wartość i również oddziaływać prewencyjnie, zniechęcając do podobnych działań w przyszłości. Oczywiście poza tym wszystkim, odpowiednia suma na cel społeczny musi uwzględniać charakter i sposób naruszenia dobra, liczbę odbiorców naruszającego dobra przekazu, sytuację osobistą pokrzywdzonego oraz rozmiar doznanej przez niego krzywdy.

Mając na uwadze powyższe kryteria ustalania wysokości kwoty zasądzanej na wskazany cel społeczny w sprawie, sąd uznał, że z uwagi na charakter naruszonych dóbr i skalę naruszeń, 10 000 zł na rzecz Fundacji (...) w W. stanowi kwotę adekwatną do okoliczności działań pozwanej, satysfakcję moralną dla powoda, nadto pozwoli zniwelować poczucie

krzywdy wywołanej naruszeniem jego dóbr osobistych oraz zrealizuje pozostałe funkcje świadczenia. Reasumując, orzeczono jak w punkcie V sentencji wyroku.

4. **Koszty**

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji; sąd może jednak rozstrzygnąć jedynie o zasadach poniesienia przez strony kosztów procesu, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu; w tej sytuacji, po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, referendarz sądowy w sądzie pierwszej instancji wydaje postanowienie, w którym dokonuje szczegółowego wyliczenia kosztów obciążających strony. Sąd ustalił, że powód wygrał sprawę w 78 %, a pozwana w 22 %.

Sędzia (del.) Anna Lipińska

ZARZĄDZENIE

(...)

Sędzia (del.) Anna Lipińska